

Sygn. akt II Ka 605/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2013 r.

Sąd Okręgowy w Zamościu II Wydział Karny w składzie :

Przewodniczący: SSO Urszula Zwolak (spr.)

Sędziowie: SO Dorota Bogucka-Zielonka

SO Andrzej Sak

Protokolant: st.sekr.sąd. Agnieszka Nowakowska

przy udziale Prokuratora Prok. Okręg. Marka Sowy

po rozpoznaniu w dniu 30 września 2013 roku

sprawy **R. Ś. i M. B.**

oskarżonych z art.238 kk, art.233§1 kk, art.234 kk w zw. z art.11§2 kk i art.233§1 kk w zw. z art.12 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim

z dnia 24 maja 2013 r. sygn. akt II K 1430/12

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, uznając apelację za oczywiście bezzasadną ;

II. koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi Skarb Państwa.

/-/ Na oryginale właściwe podpisy.

Sygn. akt II Ka 605/13

UZASADNIENIE

Uzasadnienie faktyczne:

Prokurator Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim oskarżył **R. Ś.** o to, że:

I. w dniu 28 maja 2012 roku w T., województwa (...) zawiadomił pisemnie Prokuraturę Rejonową w Tomaszowie Lubelskim o przestępstwie pozyskania zwierzyny łownej w liczbie większej niż wskazane jest w upoważnieniu do polowania indywidualnego przez P. Z., tj. o czyn z art. 53 pkt 6 ustawy prawo łowieckie z dnia 13 października 1995 roku, wiedząc, że przestępstwa nie popełniono

tj. o czyn z art. 238 k.k.

II. w dniu 1 czerwca 2012 roku T., województwa (...) w toku postępowania przygotowawczego 1Ds. 837/12/D, złożył przed funkcjonariuszem KPP w T. fałszywie oskarżył P. Z. o kłusowanie 2 dzików, składając jednocześnie fałszywe

zeznania poprzez zeznanie nieprawdy w zakresie okoliczności tego zdarzenia, a w szczególności, że przedmiotowe zdarzenia widzieli świadkowie M. B., M. M. i M. F.

tj. o czyn z art. 233 § 1 k.k. i art. 234 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

oraz **M. B.** o to, że:

III. w dniach 14 maja 2012 roku, 2 lipca 2012 roku i 13 lipca 2012 roku w krótkich odstępach czasu w wykonaniu z góry powziętego zamiaru w T. województwa (...) złożył fałszywe zeznania w toku postępowań przygotowawczych 1Ds. 614/12/D i 1Ds. 837/12/D czerwcem 2012 roku daty bliżej nieustalonej, poprzez zeznanie nieprawdy, że widział jak P. Z. zastrzelił w dniu 3 października 2011 roku 4 dziki

tj. o czyn z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k..

Sąd Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim wyrokiem z dnia 24 maja 2013 roku zapadłym w sprawie IIK 1430/12 uniewinnił **R. Ś.** od zarzutu popełnienia obu zarzucanych mu czynów oraz **M. B.** od popełnienia zarzucanego mu czynu, zaś kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa.

Apelację w tej sprawie wniósł Prokurator Rejonowy w Tomaszowie Lubelskim. Na podstawie art. 425 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 444 k.p.k. zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonych R. Ś. i M. B.. Powołując się na przepisy art. 427 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 438 pkt 3 k.p.k. wyrokowi temu zarzucił:

błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, wyrażający się uznaniem, że zachowanie oskarżonych R. Ś. i M. B. polegające na pisemnym zawiadomieniu przez R. Ś. Prokuratury Rejonowej w Tomaszowie Lubelskim o popełnieniu przestępstwa przez P. Z., a następnie zeznawaniu przez obydwu oskarżonych, że P. Z. pozyskał cztery dziki w dniu 3 października 2011 roku nie wypełnia znamion czynów, o które zostali oni oskarżeni, a mianowicie w odniesieniu do R. Ś. z art. 238 k.k. oraz z art. 233 § 1 k.k. i art. 234 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. oraz w odniesieniu do oskarżonego M. B. z art. 233 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i w konsekwencji uniewinnienie obydwu oskarżonych od popełnienia tych czynów, podczas gdy prawidłowa ocena zgromadzonego materiału dowodowego daje podstawy do uznania, że zarówno R. Ś., jak i M. B. swoim zachowaniem wypełnili znamiona czynów o które zostali oskarżeni.

Podnosząc ten zarzut skarżący na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Uzasadnienie prawne:

Apelacja Prokuratora Rejonowego w Tomaszowie Lubelskim wniesiona w niniejszej sprawie jest oczywiście bezzasadna, gdyż jej chybiony zarzut, w konfrontacji z przekonywującym uzasadnieniem zaskarżonego wyroku, opartym na analizie całości materiału dowodowego i zawierającym trafne wywody prawne co do znamion zarzucanych obu oskarżonym czynów, jawi się jako polemika z trafnym rozstrzygnięciem Sądu I instancji.

Autor apelacji podniósł w niej zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, skutkujący uniewinnieniem obu oskarżonych od popełnienia zarzucanych im trzech czynów. Tymczasem Sąd Rejonowy, co wynika z treści uzasadnienia zaskarżonego wyroku, przebieg zdarzeń historycznych, które prokurator ocenił jako przestępstwa, których popełnienie zarzucił oskarżonym, ustalił w zasadzie zgodnie z koncepcją prokuratora zawartą w akcie oskarżenia, natomiast istotna różnica (czyn jest lub nie jest przestępstwem) wynikła z prawnokarnej oceny tych zdarzeń. Sąd Rejonowy w obszernym uzasadnieniu przedstawił zarówno wynik oceny zgromadzonego materiału dowodowego pod postacią ustaleń faktycznych, jak też wnioski co do prawnokarnej interpretacji znamion zarzucanych oskarżonym czynów, zaś Sąd Okręgowy w całej rozciągłości podziela i ustalenia stanu faktycznego, jak też prawne wywody wskazujące na brak winy po stronie obu oskarżonych. Szczególnie trafne wydaje się sformułowanie przyjęte przez Sąd meriti, iż nie każde umorzenie postępowania przygotowawczego toczącego się po złożeniu doniesienia przez konkretną osobę, skutkować musi oskarżeniem donoszącego o popełnienie czynów z art. 234 k.k. lub art. 238 k.k., ewentualnie z

art. 233 § 1 k.k. – jeżeli poza doniesieniem osoba ta złożyła również zeznania. Trafnie też powołuje się Sąd Rejonowy na stanowisko Sądu Najwyższego zawarte w wyroku z dnia 15 stycznia 1999 r. (IIKKN 129/97), iż:

Dla przypisania sprawcy popełnienia przestępstwa niezbędne jest wykazanie zaistnienia znamion strony podmiotowej, w przypadku przestępstwa złożenia fałszywych zeznań - umyślności działania bądź zaniechania. Umyślność może w tym wypadku przejawiać się zamiarem bezpośrednim albo wynikowym. Minimalnym warunkiem spełnienia znamion strony podmiotowej w odniesieniu do omawianego przestępstwa jest przewidywanie przez sprawcę nieprawdziwości jego oświadczeń o posiadanych wiadomościach na temat faktów badanych w postępowaniu i zarazem godzenie się z tym stanem, wyrażające się złożeniem takich zeznań w formie przewidzianej przez prawo procesowe. Podkreślenia przy tym wymaga, że zakresem czynu wyczerpującego znamiona przestępstwa złożenia fałszywych zeznań objąć można tę treść zeznań, do której odnoszą się przesłanki strony podmiotowej.

Ustalenia faktyczne Sądu Rejonowego, iż R. Ś. złożył zawiadomienie o przestępstwie będąc o jego zaistnieniu przekonany na podstawie treści przedstawionych mu przez M. M., M. F. i M. B. relacji, są przekonywujące, gdyż oparte zostały nie tylko na wyjaśnieniach samego oskarżonego i M. B., ale też ponownie zostały poparte zeznaniami M. M. i M. F. – k. 171, 175 – zeznania świadków. Osoby te zapewniały R. Ś. przed złożeniem przez niego zawiadomienia, iż upolowanie dzików przez P. Z. miało miejsce – czemu sam P. Z. nie przeczył, a po zakończeniu polowania przy losze nie było 4 warchlaków, przez co wskazane osoby wywnioskowały, iż 4 sztuki zostały upolowane. O upolowaniu 4 sztuk przekonany, jako naoczny świadek był M. B.. Zeznania M. B. zostały natomiast przez prokuratora zakwalifikowane jako zeznania fałszywe, jedynie na podstawie, zdaniem prokuratora wiarygodnych zeznań zainteresowanego sprawą P. Z. oraz świadków, którzy widzieli na jego samochodzie 2 wypatroszone warchlaki. Należy w tym miejscu zauważyć, iż postanowienie o umorzeniu dochodzenia (k. 39 akt), nie zawiera uzasadnienia, wobec czego nie można jednoznacznie ustalić, że faktyczną podstawą tej decyzji jest przyjęcie, że zawiadomienie o przestępstwie było fałszywe i bezpodstawne oraz zeznania składane przez R. Ś. i M. B. były również fałszywe. Tymczasem na fakcie umorzenia dochodzenia w sprawie 1Ds-837/12 prokurator buduje zarzut, iż działania i zeznania R. Ś. oraz M. B. muszą być fałszywe, skoro w umorzonym postępowaniu przygotowawczym nie stwierdzono jednoznacznie, aby P. Z. upolował więcej niż 2 sztuki świniodzików. Materia przedstawiona przez prokuratora w akcie oskarżenia w niniejszej sprawie była od początku dyskusyjna, zaś zarzut apelacji, w świetle ustaleń poczynionych przez Sąd Rejonowy i przedstawionej przez ten Sąd argumentacji za niewinnieniem oskarżonych, staje się bezzasadny i to w stopniu oczywistym. Sąd Rejonowy doszedł bowiem do jedynie uprawnionego stanowiska, iż brak jest w zachowaniach obu oskarżonych w zakresie zarzucanych im czynów tego elementu strony podmiotowej, jaką jest umyślność, a w odniesieniu do czynu art. 238 k.k. dodatkowo czyn musiał być popełniony z zamiarem bezpośrednim. Tych elementów podmiotowych zarzucanych oskarżonym przestępstw, prokurator nie przedstawił ani w akcie oskarżenia, ani też nie wykazuje w swojej apelacji. Natomiast swoje stanowisko w tym zakresie Sąd Rejonowy zawarł na tyle jasno i przekonywująco, że kwestionowanie go musi zostać ocenione jako nieuprawniona polemika. Przedstawiona przez prokuratora argumentacja na karcie 4 apelacji (k. 204v akt), dotycząca ewentualnych konsekwencji upolowania świniodzików wskazuje jednoznacznie, że umorzenie dochodzenia w sprawie 1Ds.-837/12 nie było uprawnione, a winno być kontynuowane w opisanym kierunku.

Zarzut apelacji prokuratora jest na tyle ogólnikowy, że powoduje trudności w merytorycznej ocenie. Prokurator bowiem nie przedstawił dowodów, które jego zdaniem sprzeciwiają się przyjętej ocenie dowodów w szczególności w zakresie ustaleń co do umyślności działania obu oskarżonych. Nie zaprezentował również kierunku oceny przeprowadzonych dowodów, uzasadniającej przyjęcie, iż oskarżeni działali umyślnie i z zamiarem bezpośrednim w zakresie czynu z art. 238 k.k.. Podnoszenie, że zawiadomienie prokuratury o popełnionym przez P. Z. przestępstwie i dalsze konsekwencje tego zawiadomienia w postaci złożenia zeznań, są jedynie wynikiem zemsty ze strony R. Ś. jest chybione, bowiem nie jest ważna motywacja do zawiadomienia organu o popełnionym przestępstwie, jeżeli wiadomość o jego popełnieniu jest uzasadniona i zdaniem zawiadamiającego pewna. W takiej sytuacji motywacyjnej pozostawał oskarżony R. Ś. dysponując wiadomościami przekazanymi przez wskazanych powyżej świadków M. F., M. B. i M. M., a zawiadomienia z pewnością nie złożył z sympatii dla P. Z., chociaż chciałoby się wierzyć, że R. Ś. motywował do złożenia zawiadomienia obywatelski obowiązek i zamiłowanie do przestrzegania prawa.

Sąd Okręgowy po szczegółowej analizie treści wyroku, jego uzasadnienia, badaniu przebiegu procedowania przeprowadzonego przez Sąd Rejonowy, sposobu przeprowadzenia dowodów i ocenie trafności wniosków wyciągniętych przez Sąd I instancji z tych dowodów, doszedł do przekonania, że w żadnym zakresie nie można Sądowi meriti zarzucić popełnienia jakichkolwiek błędów, a w szczególności błędu w dokonanych ustaleniach faktycznych, skutkujących uniewinnieniem oskarżonych. Zdaniem Sądu Okręgowego, brak wypełnienia przez oskarżonych znamion czynów im zarzucanych (brak umyślności i zamiaru bezpośredniego – czyn z art. 238 k.k., a nawet zamiarów ewentualnych co do pozostałych przestępstw) nie daje możliwości przypisania winy oskarżonym, co jednocześnie powoduje bezzasadność apelacji takie orzeczenie kwestionującej.

Również badanie akt sprawy w kierunku ustalenia bezwzględnych przyczyn odwoławczych ujętych w art. 439 k.p.k. lub art. 440 k.p.k. nie dał pozytywnego rezultatu, wobec czego wyrok należało utrzymać w mocy uznając apelację prokuratora za oczywiście bezzasadną.

Orzeczenie o kosztach procesu za postępowanie odwoławcze oparte zostało na treści art. 636 § 1 k.p.k..

/-/ Na oryginale właściwe podpisy.